

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.088/2023/5.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Szűcs Balázs ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE „felszámolás alatt” (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek -, a Dr. Horváth Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Horváth Gábor ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) alperes ellen szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2023. március 23-án meghozott 10.G.40.071/2021/68. számú ítéletével szemben a felperes részéről 70. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2 616 021 (Kettőmillió-hatszáztizenhatezer-huszonegy) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára az ítélet meghozatalának dátumát követő 60. napig 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes mint megrendelő és az alperes mint szállító között 2017. április 10-én szállítási szerződés jött létre, amely alapján az alperes több részegységet (mérleges töltőgép, kupakzáró gép, címkéző gép, zsugorfóliázó berendezés, folyadék előkészítő-keverő tartály) szállított a felperes részére, és azok együttesen flakonok töltését, kupakolását, csomagolását szolgálták. A W. típusú automata, mérleges töltőgép műszaki tartalmához kapcsolódóan a felek rögzítették, hogy az adagolandó termék folyékony vegyszer (hypo, sósav stb.), a teljesítmény kb. 2000 db/óra/liter azzal a megjegyzéssel, hogy ez anyag- és töltetfüggő. Kikötötték a szerződésben, hogy a W. típusú töltőgépnek a töltendő anyaggal érintkező részei, valamint a szállítópályának azok az elemei, amelyek azzal érintkezésbe léphetnek, továbbá az S. típusú töltőgép töltendő anyaggal érintkező részei ipari műanyag (vegyszerálló) kivitelűek, illetve a folyadék előkészítő-keverő tartály rozsdamentes kivitelű. A felperes által fizetendő összeget bruttó 120 040 400 forintban határozták meg, ebből a zsugorfóliázó berendezés bruttó 12 649 200 forint.

[2] A töltőgép gyártása megkezdésekor az alperes nem tudta, hogy pontosan milyen összetételű anyag töltésére kerül sor és azt sem, hogy milyen méretű formájú flakont fog használni a felperes.

[3] A felperes az alperes érdeklődésére 2017. október 25-én közölte, hogy küld a flakonokhoz hasonló mintát számára, amelyre az alperes úgy nyilatkozott, hogy az megfelelőnek látszik, a töltőgépen alkalmazható külön töltőszárral.

A gépek beüzemelését az alperes hajtotta végre a felperes telephelyén, 2018. június 22-én. Az alperes a gépkönyvet is átadta a felperesnek, amelynek a 3.5. pontjában tartalmazta, hogy a gép nagynyomású levegővel, illetve nedves törölőszközzel tisztítható; a gépsor pályáinak tisztaságát minden üzemelés előtt ellenőrizni kell; a műanyag szállítóhevederek és a csúszó lemezük között nem lehet tapadás/ragadás szennyeződés, tisztításuk szükség esetén nedves ruhával, tisztítószerrel történhet; korrózió, vakrozsa megjelenése esetén a pálya csúszólemeze csiszolópapírral korróziómentesíthető. Legkésőbb a beüzemelés alkalmával az alperes tájékoztatta a felperest, hogy az üzemben levegőelszívó-berendezés kiépítése szükséges.

[4] A W. típusú töltőgép legnagyobb sebessége 8640 liter/óra volt, a töltőgép legnagyobb rögzített működési sebessége 939 liter/óra azzal, hogy arról nincs adat, hogy ez milyen beállítás mellett volt mérhető. A gépeknek a működés során üzemszerűen savval érintkező részei saválló anyagból készültek. A beüzemelés során mosógél állt rendelkezésre, a gépek beállítása, erre a sűrűbb anyagfajtára és az akkor rendelkezésre állt flakonokra nézve történt meg és a gépek használata során különösebb hibajelenség nem merült fel. A beüzemelés után 1,5-2 hónap elteltével a felperes a korábban használttól eltérő flakonba, a mosógélnél kevésbé sűrű vízkőoldó és sósav töltését kezdte el, amelyeket ő állított elő. A korábbihoz az eltérés az volt, hogy a sósavnak a sav tartalma nagyobb volt és a vízkőoldóhoz adalékanyagot adtak. Az eltérő anyagminőség miatt szükséges újbóli beállításokat az alperes elvégezte, amelyet követően a felperes a gyártási folyamatban több hibát észlelt, a flakonok megakadtak, felborultak, vagy a töltőszár nem talált bele azokba. Az alperes a hibajelzéseket követően négy alkalommal javítási munkát végzett, az elkészült jegyzőkönyvek azt rögzítették, hogy a beavatkozást követően a gépek üzemszerűen működnek. A beüzemelés követő 3-4 hónap elteltével a felperes a töltőgép fölé levegőelszívó-berendezést szereltetett, amely a teljes üzemcsarnok légkezelését ellátni nem tudta.

[5] A felperes 2018. október 17-én tájékoztatta az alperest, hogy a beüzemelés követő néhány naptól számítva folyamatos problémák működési zavarok vannak, így a gépsor folyamatos munkára alkalmatlan az alperes hibás teljesítése miatt. Kifogásolta, hogy a gépsorhoz gépkönyvet és használati utasítást nem adtak.

[6] A felperes közjegyzői előzetes bizonyítást kezdeményezett és a kirendelt K. F. szakértő (a továbbiakban: szakértő) a szakvéleményében megállapította, hogy az alperes által rendelkezésre bocsátott adathordozón lévő felvételen 23 másodperc ciklusidő mérhető, amely 939 liter óránkénti teljesítményt jelent, így a töltőgép nem teljesítette a szerződésben vállalt, óránkénti 2000 liter teljesítményt. Megállapította, hogy a vázszerkezet korrózióálló acélból készült, amelyeket a korrozív sósav ellen csak intenzív elszívással, burkolással lehet védeni, a vázszerkezet anyagának, a korrózióálló acélnek a sósavval szembeni ellenállása korlátozott.

[7] A felperes 2019. február 18-án bejelentette a szerződéstől elállását, kérte, hogy az alperes a megfizetett 120 040 400 forintot fizesse vissza. Elállását azzal indokolta, hogy sorozatos hibák merültek fel, amelyeknek a javítása nem vezetett eredményre és az előzetes bizonyítás során készített szakvélemény azt rögzítette, hogy a berendezés nem alkalmas a

szerződésben meghatározott tevékenység folytatására. Az alperes ezt a nyilatkozatot 2019. február 20-án vette át.

[8] Az alperes kétségbe vonta az elállás feltételeinek fennállását, nem fogadta el a szakértői véleményt és 2019. május 13-án közölte a felperessel, hogy a használati joga megszűnt, ennek ellenére továbbra is használja a gépeket és kijavítás iránti követelést támaszt, amely sérti a jóhiszeműség és a tisztesség elvét, mert a dolgot csak lényegesen értékcsökkent állapotban tudja visszaadni. A felperes közölte, hogy 2019. március 14-től nem használja a gépsort.

[9] A felperes azonban használta a gépeket és azok 2022. évre teljesen működésképtelen állapotba kerültek, mert rendkívül korrodáltak voltak. A korrózió oka a légtérbe kerülő klórgáz volt, amely egyrészt a töltőgép működése során, másrészt a töltendő anyag keverése során keletkezett, amelyek közrehatási aránya nem határozható meg. A korrózió megelőzéséhez gondoskodni kellett volna a felperesi üzemcsarnok egészének légcseréjéről.

[10] A felperes a 2019. április 23-án előterjesztett keresetében 120 040 400 forint, annak késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest, hibás teljesítésre alapítottan szavatosság címén az elállás jogkövetkezményét alkalmazva, utóbb azonban a kereseti kérelmétől elállt és a bíróság az eljárást megszüntette 2020. július 7-én.

[11] A felperes utóbb 2020. szeptember 10-én keresetet terjesztett elő, amelyben 107 391 200 forint szerződésszegéssel okozott kártérítés annak 2019. április 23-ától a kifizetésig járó késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[12] Arra hivatkozott az alperesi hibás teljesítés okaként, hogy a szerződésükben kikötött óránkénti 2000 liter töltési sebességet a töltőgép nem tudja teljesíteni és a berendezés nem korrózióálló anyagból készült, ezért azon rozsdásodás nyomai mutatkoznak. A jogi alapot a hibás teljesítéssel a szolgáltatás tárgyában okozott kár megtérítésének szabályában jelölte meg és kárként az alperes részéről szolgáltatott gépek (a zsugorfóliázó kivételével) szerződés szerinti értékének megtérítését kérte, mert azok rendeltetésszerű használatra nem alkalmasak, értéket nem képviselnek. Kifejtette, hogy a szerződéstől való elállásra nincs lehetősége, mivel a gépeket zálogjog terheli.

[13] Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen elévülés miatt, másodlagosan mert nem teljesített hibásan, hiszen a szerződés tartalmazta, hogy a töltési teljesítmény anyag- és töltetfüggő. Állította, tájékoztatta a felperest, hogy a töltésssebességet meghatározza a töltendő anyag sűrűsége, habzási képessége, illetve a flakon és a töltési nyílás mérete. Hivatkozott arra, hogy a felperes által töltött anyag tartalmazott habzást előidéző adalékot, ami szintén csökkentette a teljesítményt. Nyilatkozott arról, hogy a gépeknek a töltendő anyaggal érintkező részei korrózióálló anyagból készültek, egyéb részek esetén pedig a korróziót az váltotta ki, hogy a töltendő anyagnak a keverését a felperes az üzemcsarnokban végezte el, de a megfelelő légcseréről nem gondoskodott. Hivatkozott arra, hogy az előzetes bizonyítás során eljáró szakértő nem rendelkezik kompetenciával. Kifogásolta, hogy a felperes a gépek szerződésben meghatározott árát kéri vissza, ugyanakkor eltekint attól, hogy a hibásnak minősített gépek valamilyen értékkel rendelkeznek.

[14] A felperes az elévüléssel kapcsolatban annak nyugvására hivatkozott.

[15] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az alperesnek 10 910 946 forint perköltséget és 1 500 000 forint illetéket az állam javára.

[16] Megállapította, hogy az alperes a szerződéskötést megelőzően tájékoztatást adott arról, hogy a töltési sebesség csökkenhet, valamint, hogy az üzem légkezeléséről gondoskodnia kell a felperesnek. A gépkönyv átadásának megtörténtét is megállapította a tanúvallomások mérlegelése alapján, e körben azt is figyelembe vette, hogy a felperes először 2018. október 17-én sérelmezte a gépkönyv hiányát, amikor a gépek már több hónapja használatban voltak. A szakértő szakvéleményét elfogadta a gép működésével, irányításával kapcsolatos kérdések megválaszolása körében.

[17] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes követelése nem évült el, ezért érdemben vizsgálta a hibás teljesítést. Rámutatott, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes részéről szolgáltatott gép teljesítménye nem felelt meg a szerződésben kikötötteknek, azonban azt, hogy a felperes által alkalmazott flakonokkal és anyagokkal mi az a legnagyobb töltési sebesség, amely elérhető, akkor lehetne megválaszolni, ha a gépeket néhány óra hosszán át üzemeltetni lehetne. A szakértő azonban a 2019. január 9-i helyszíni szemlén még ugyan megállapította, hogy a gépek működőképes állapotúak, azonban mivel a felperes részéről a további használatuk megtörtént, ezért azok teljesen működésképtelenné váltak. A gépek adattárolójából sem nyerhető ki a korábbi működésre vonatkozóan információ. Emiatt a felperes magatartása kizárta azt, hogy a legnagyobb töltési sebesség megállapítható legyen, tehát a hibás teljesítést e körben nem igazolta.

[18] A felperes részéről további hibajelenségként megjelölt, a gépek korrózióját az váltotta ki, hogy a töltés során használt anyagból a sósav összetevő könnyen kilépett, a levegőben pedig alkotóelemeire esve szét a korrodáló hatását ki tudta fejteni a klórgáz. Ennek oka nemcsak a sósav tartalmú folyadék töltése, hanem hogy az üzemcsarnok területén történt a folyadék keverése is. Az üzemcsarnok megfelelő légcseréjéről pedig a felperesnek kellett volna gondoskodnia, ám ez nem valósult meg. Nem lehetett megállapítani, hogy a korrózió bekövetkezésében önmagában a töltési folyamat mennyiben hatott közre, illetve a megfelelő mértékű levegőcsere biztosítása elmaradásának a közrehatását sem lehetett elkülöníteni.

[19] A felperes a gépek szerződés szerinti értékének megtérítését kérte, de az alperes rámutatott, hogy maradványértéket a rossz állapotú gépek is képviselnek, amelyet a szakértő megerősített műszaki szempontból azzal, hogy szerinte a gépek nem teljesen értéktelenek. Emiatt a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy milyen mértékű vagyonszőkenés következett be, amihez a gépek forgalmi értékének meghatározása lett volna szükséges. A szakértő kompetenciája nem terjed ki a gépek értékének a meghatározására, ahhoz ugyanis használati cikkek piaci ár- és értébecslése szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértő eljárására lett volna szükség, a felperes azonban az erről való tájékoztatása ellenére nem kérte kompetens szakértő kirendelését. Emiatt az elsőfokú bíróság azt állapította meg, a felperes nem bizonyította, hogy a vagyonában milyen összegű szőkenés következett be a gépek korróziójának következtében, így a kiváltó okok közrehatási aránya meghatározásának sem volt jelentősége. Mindezekre tekintettel utasította el a felperes keresetét.

[20] Ez ellen az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperesnek 102 992 930 forint megfizetésére kötelezését kérte. A kereseti kérelmének összecszerűségével kapcsolatban közölte, hogy az eredeti kereseti kérelméből levonta a gépeknek a szakvéleményben rögzített 4 398 270 forint értékét, ezért kéri 102 992 930 forint megtérítésére kötelezni az alperest.

[21] Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a keresettel érvényesített jog fennállásának közbenső ítélettel történő megállapítását, továbbá az összszerszerűség tekintetében az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta.

[22] Harmadlagosan szintén kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 381. §-a alapján, mert az elsőfokú bíróság lényeges, a pervezetés körében elkövetett eljárási szabálysértése az ügy érdemére kihatott és az elsőfokú eljárás kiegészítése szükséges. Felszámította a perköltségét is.

[23] A megállapított tényállást a bizonyítékokkal ellentétesnek tartotta abban a kérdésben, hogy a szerződés teljesítésekor számára a gépkönyvet átadták. Állította, az elsőfokú bíróság nem értékelte helyesen a tanúk vallomását, hiszen három tanú kifejezetten cáfolta N. G.-nak a gépkönyv átadásának megtörténtéről szóló nyilatkozatát. A levegőelszívó-berendezés kiépítésének szükségességéről való alperesi tájékoztatás megtörténtének időpontját sem megfelelően állapította meg – szerinte – az elsőfokú bíróság, hiszen azt az alperes csak hónapokkal a teljesítés után az üzemelés során már jelentkező korrózió hatására jelezte. Emiatt mindkét tényállási elem vonatkozásában kérte – mivel az téves mérlegelés eredménye – azok módosítását.

[24] Arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a szakértőnek a gépek értékével kapcsolatos szakmai ténymegállapításait, mert a szakértő által alkalmazott műszaki használhatóságon alapuló ár-értékképzést nem tartotta összeegyeztethetőnek a forgalmi viszonyokkal, illetve a szakértő a forgalmi értékmeghatározás tekintetében megfelelő kompetenciával nem rendelkezik. A felperes álláspontja szerint a szakértő ténylegesen a piaci forgalmi értéket határozta meg, ezt támasztja alá a szakértői véleményben rögzített az az állítás, hogy „...szállítási szerződésben megadott árait, amit azonosnak kell tekinteni az akkori értékével...”, „a piaci viszonyok, valamint a kereslet hiánya miatt a táblázatban megadott értékek 50%-kal is változhatnak.” A piaci viszonyok pedig kizárólag a forgalmi érték meghatározása során bírhatnak jelentőséggel, így a szakértő valójában forgalmi értéket határozott meg. A szakértő munkamódszere pedig a bíróság vizsgálódási lehetőségein kívül esik. Így e körben a szakértő nem utasítható, ezért annak nincs jelentősége, hogy a forgalmi érték megállapítása során a szakértő a műszaki állapotból indult ki. A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének eredményeképpen az elsőfokú bíróság ítélete szerinte sérti „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:157. §, 6:174. §, 6:142. § és 6:143. § rendelkezéseit. Kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 369. §-ának (4) bekezdése alapján az anyagi jogi felülbírálat részeként az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének felülbírálatát is végezze el.

[25] A felperes véleménye szerint az elsőfokú bíróság – bár ezt az ítéletében kifejezetten nem mondta ki –, de megállapította az alperes hibás teljesítését. A gépek működésképtelenségét a korróziós folyamatok okozták, amelyet megelőzhetett volna az eszközök zárt térbe történő elhelyezése, a gépelemek műanyaggal bevonása, burkolása, illetve megfelelő elszívó alkalmazása. A szakértő azt is rögzítette, hogy a gépsor maradványértéke bruttó 4 398 270 forint. A felperes állította, hogy a gépek – konstrukciójuk okán – a sósav töltésére nem voltak alkalmasak, holott a szállítási szerződés tárgya kifejezetten ilyen berendezés gyártása és átadása volt. A berendezéseknek a szakvéleményben rögzített hibás felépítése, anyaghasználata indította el az oksági folyamatot (korrózió), amelynek következtében a berendezések működésképtelenné váltak, illetőleg jelentős mértékű értékcsökkenést szenvedtek el.

[26] Azzal is érvelt a felperes, hogy az alperes nem, illetve nem megfelelően tájékoztatta őt a savgőz-elszívás szükségességéről és mivel az ő feladata volt a berendezés telepítése, azt csak megfelelő – a szerződésük 8. pontjában rögzített – feltételek biztosítása esetén végezhetné volna el. Sem a szerződés 8. pontja, sem a gépkönyv nem tartalmazta a savgőz-elszívás szükségességét, így az alperes a teljesítéshez kapcsolódó járulékos kötelezettségeit sem teljesítette. Ha pedig nem voltak megfelelőek az üzemszerű működéshez szükséges feltételek, a telepítést annak biztosításáig meg kellett volna tagadnia. Az alperes tehát saját felróható magatartására hivatkozik előnyök szerzése végett, amely a Ptk. 1:4. §-ának (2) bekezdésébe ütközik.

[27] Álláspontja szerint a teljesítés a Ptk. 6:123. §-a és 6:157. §-a alapján hibás, ezért kérte másodlagosan közbenső ítélettel a keresettel érvényesített joga fennállásának megállapítását és az összecszerűség tekintetében az elsőfokú eljárás lefolytatását.

[28] Ezen túlmenően állította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 317. §-a (1) bekezdésének d) pontját, mert nem hívta fel a felek figyelmét arra, hogy a kirendelt szakértő szakvéleményét aggályosnak tartja. Azt nem vitatta, hogy tájékoztatást kapott az elsőfokú bíróságnak arról az álláspontjáról, hogy az értékmeghatározáshoz szakértő alkalmazása szükséges, de ez nem feleltethető meg a Pp. 317. §-ának (1) bekezdése d) pontjában rögzített követelményeknek, így az elsőfokú bíróság nem megfelelően hatott közre abban, hogy a szakvélemény hiányosságát kiküszöbölje, ő az eljárási jogait teljeskörűen gyakorolja. Ez az eljárási szabálysértés pedig az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.

[29] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes kötelezését 2 616 021 forint – az általa csatolt megbízási szerződésben kikötött – ügyvédi munkadíj megtérítésére. Arra hivatkozott, az elsőfokú bíróság egyértelműen rögzítette az ítélete [45] bekezdésében, hogy a szakvélemény helyességével kapcsolatban aggálya nem merült fel, azt a tényállás megállapítása során alapul vette. A szakértő által megállapított maradványértéket az elsőfokú bíróság nem találta aggályosnak, csak felhívta a figyelmet, hogy az nem egyezik a felmondás időpontjában fennálló forgalmi értékkel, így a perbeli kérdést – a felperes vagyónában bekövetkező értékcsökkenést – nem válaszolja meg. Az, hogy az adott szakvélemény egy részét a bíróság felhasználja-e a tényállás megállapítása során, bírói mérlegelési körbe tartozik. Az elsőfokú bíróság azonban tájékoztatta a felperest arról, hogy a gépek forgalmi értékét mely számítási módszerrel tartja elfogadhatónak, de arra a szakértő szakértői kompetenciája nem terjed ki. A felperes pedig ennek ismeretében nyilatkozott úgy, hogy a megjelölt szakterületre bejegyzett szakértő eljárását nem tartja szükségesnek. Alaptalan így a felperes részéről a jogszabálysértésre való hivatkozás, hiszen az elsőfokú bíróság nem tartotta aggályosnak a szakvéleményt, mert ha annak tartotta volna, akkor bizonyítékként nem is vehette volna figyelembe. A Pp. 316. §-a ugyanis nem lehetőséget ad a bíróságnak a szakvélemény mellőzésére, hanem kötelezővé teszi abban az esetben, ha a szakvélemény aggályosnak minősül. Emiatt az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést.

[30] Az alperes nem értett egyet a felperes fellebbezési kérelmében állított azokkal a tényekkel, hogy ne kapott volna gépkönyvet, illetve ne tájékoztatta volna őt megfelelő időben az elszívó alkalmazásának fontosságáról. A tanúk vallomásának értékelésével összefüggésben állította, hogy a felek előadásai közötti ellentmondást azok nem oldották fel, ezért az elsőfokú bíróság helyesen, a per egyéb adatait is figyelembe vette a döntésénél azt, hogy jóval korábban a felperes nem kérte a gépkönyvet.

[31] Az elszívó-berendezés használata a biztonságos üzemeltetéshez a jelen pertől és a gépektől függetlenül is szükséges a felperesnél és bár többször tájékoztatta erről a felperest, holott nem is lett volna kötelezettsége, mert azt a veszélyes kémiai anyagokkal dolgozó felperesnek is tudnia kellett. Szerinte tévesen állítja a felperes, hogy a savgőz-elszívásra csak a korrózió megjelenését követően hívta fel a figyelmét, mert N. G. tanúvallomása, amely a 27. számú jegyzőkönyv 17. oldalán található, egyértelműen alátámasztja azt. Hivatkozott arra, hogy a 2021. november 3-i bizonyítási indítványához csatolta azokat a képeket, amelyek bemutatják az üzemi környezetben fennálló korróziót, amely nemcsak a gépeken, hanem az üzemben látható összes fémtárgyon is tapasztalható. Emiatt súlytalan a felperes érvelése, mert megfelelő elszívás hiányában az üzemben terjengő savgőz minden fémtárgyat korrodált.

[32] A szakértői véleménnyel kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával arra vonatkozóan, hogy a perbeli gépek forgalmi értékét az elállás időpontjában kellett volna felmérni. A szakértő szakvéleménye azonban csak arra volt alkalmas, hogy alátámassza, műszaki szempontból a gépek nem teljesen értéktelenek. Emiatt a felperes érdekében állt (volna) annak bizonyítása, hogy az általa állított vagyonsökkenés milyen mértékben következett be, amelyhez a gépek forgalmi értékének meghatározása szükséges lett volna. A megjelölt szemléletű értékmeghatározásra a szakértői kompetenciája azonban nem terjed ki, amelyről tájékoztatta a bíróság a felperest, aki mégsem kérte kompetens szakértő kirendelését.

[33] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság – a felperes állításával ellentétben – nem mellőzte a szakértő szakmai megállapításait, hanem azt rögzítette, hogy a forgalmi érték megállapításához a szakértő nem rendelkezik kompetenciával, ezért az anyagi pervezetés nem volt indokolt.

[34] Alaptalannak tartotta azt a felperesi következtetést is, hogy megállapította volna az elsőfokú bíróság az ő hibás teljesítését, hiszen a töltési sebességre vonatkozó kérdéseket a per során tisztázták, a korrózió vonatkozásában pedig szintén kifejtette álláspontját, és azt a szakértő is megerősítette.

[35] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-a alapján – az (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el.

[36] Az alperes nem nyújtott be fellebbezést az elévülési kifogásának elutasításával, a felperes pedig a szerződésben kikötött töltési sebesség hibás voltának bizonyítatlanságával összefüggésben, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, amely korlátokat a fellebbezésben a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének *a)-d)* pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak is jelentenek.

[37] A fellebbezés nem alapos.

[38] Az ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból helyes jogi következtetésre jutott. A fellebbezésben írtak annak megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére nem voltak alkalmasak.

[39] Az ítéltábla a felperesnek a tényállás megállapításának hibáival kapcsolatban előterjesztett fellebbezési érvelését nem találta alaposnak. Azt, hogy a gépkönyv átadása a

gépek beüzemelésekor megtörtént, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a Pp. 279. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A gépkönyv átadását igazolta N. G. a tanúvallomásában, amely alátámasztotta az alperesi ügyvezető nyilatkozatát. M. Cs. úgy nyilatkozott, hogy „nem találkozott” a gépkönyvvel, K. P. pedig azt adta elő, hogy „nem látott” gépkönyvet.

[40] A bizonyítékok helytelen mérlegelésével kapcsolatos felperesi érvelést az ítéltábla a megfelelő mértékű levegőcsere biztosításával kapcsolatos alperesi tájékoztatás időben való megtörténtével összefüggésben sem találta alaposnak. Az elszívó berendezés felszerelésének szükségességéről való tájékoztatás szintén N. G. tanúvallomása szerint megtörtént és annak szükségességét alátámasztják az alperes részéről csatolt fotók is, hiszen nemcsak a gépen, hanem az üzemben található fémtárgyakon is megjelentek a korrodálás nyomai, azaz a felperes annak ellenére, hogy a perbeli gépet üzemeltette, nem biztosította az ahhoz szükséges feltételeket.

[41] Ebben a körben rámutat az ítéltábla arra, hogy a Pp. szabályozási rendszerében az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő munkáját a másodfokú bíróság csak kivételesen – a Pp. 369. §-a (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontjaiban nevesített esetekben – bírálhatja felül. Amennyiben pedig a bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú ítéletben írtak szerint nem tekinthető okszerűtlennek, vagyis a bizonyítékokból nem volt kizárt az elsőfokú ítéletben írt tényállás megállapítása, úgy a megállapított tényállástól a másodfokú bíróság sem térhet el, illetve csak annyiban, amit az általa foganatosított további bizonyítás megenged (Kúria Pfv.I.20.507/2022/5., Kúria Gfv.VI.30.521/2021/9.).

[42] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a bizonyítékok értékelése olyan logikai következtetés, amely során a bíróság az akár önmagukban hiányos vagy egymásnak ellentmondó egyes bizonyítékok együttes értékelésével és mérlegelésével alakítja ki azt a meggyőződését, amely alapján megállapítja a döntése alapjául szolgáló tényállást. Emiatt önmagában az a tény, hogy a perben rendelkezésre állnak olyan bizonyítékok is, amelyek nem támasztják alá a megállapított tényállást, még nem teszi szükségszerűen okszerűtlenné a bizonyítékok értékelését. A jelen ügyben – nem vitásan – rendelkezésre álltak olyan bizonyítékok (tanúvallomások is), amelyek az elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérő tényállás megállapítását indokolták volna. Azt azonban nem lehetett megállapítani, hogy a rendelkezésre állt bizonyítékok együttes értékelése alapján kizárt lett volna az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás megállapítása, amelynek következtében az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelését nem lehetett okszerűtlennek minősíteni. Ennek hiányában pedig az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól – jogszerűen – az ítéltábla sem térhetett el.

[43] Mindemellett az elsőfokú ítélet felülbírálata során az ítéltáblának figyelemmel kellett lennie arra is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelését illetően is eleget tett az indokolási kötelezettségének és az ítéletében számot adott arról, hogy a rendelkezésre állt bizonyítékok közül melyeket és milyen indokok alapján fogadott el vagy mellőzött a tényállás megállapítása során. Mindezekre tekintettel az ítéltábla a felperesnek a bizonyítékok okszerűtlen értékelésével kapcsolatos fellebbezési érvelését megalapozatlannak találta.

[44] Az elsőfokú bíróság – az általa elfogadott, aggálytalan szakvélemény alapján – megállapította az alperes hibás teljesítését annyiban, hogy az alperes által a gépvázszerkezet elkészítéséhez használt korrózióálló acélnak a sósavval szembeni ellenállása korlátozott, mert

a korrózió teljes egészében a légcseré biztosításával sem hárítható el. A korrózió bekövetkezésében azonban a töltési folyamaton túl a megfelelő mértékű levegőcsere felperes részéről történő biztosításának elmaradása és a tisztítószer helyszínen való bekeverése is közrehatott. A közrehatás aránya azonban a szakvélemény szerint nem állapítható meg.

[45] Az ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság megfelelő magyarázatot adott arra, hogy miért nem volt jelentősége az ügy eldöntése szempontjából, a korrózió bekövetkezését okozó, a gép működése, valamint a tisztítószer keverése során felszabaduló klórgáz és a megfelelő mértékű levegőcsere biztosítása elmaradása közrehatási arányának.

[46] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes felek között létrejött „szállítási szerződés” alapján hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránt érvényesített igényt és a gépek szerződés szerinti értékének a megtérítését kérte. Az alperes vitatta a maradvány értéket, amelynek meglétét a szakvélemény is megerősítette, amikor műszaki szempontból értékcsökkentnek minősítette a gépeket a helyszíni szemle időpontjában megjelölt állapotnak megfelelően. A felek közötti szerződéstípusra is tekintettel a gépek felmondáskori forgalmi értékének meghatározásához, így a felperes kárának megállapításához azonban szükséges lett volna a használati cikkek piaci ár- és értébecslése szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértő eljárása, erre figyelmeztette is az elsőfokú bíróság a felperest, aki azonban a pervezetési tájékoztatás ellenére nem kérte a szakértői bizonyítás elrendelését. Az ítéltábla megállapítása szerint e tekintetben az elsőfokú bíróság helyesen járt el, ugyanis a szakértő maga nyilatkozott úgy, hogy erre nem terjed ki a szakértői kompetenciája, az alperes által levont, az a következtetés pedig ezzel ellentétes, így helytelen, hogy a szakértő fellebbezésben idézett mondataiból megállapítható, hogy forgalmi értéket határozott meg.

[47] Az ítéltábla a harmadlagos fellebbezési kérelemre tekintettel vizsgálta, hogy megállapítható-e a felperes által állított, a Pp. 317. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjának megsértésére alapított eljárási jogszabálysértés, és az megfelel-e a Pp. 381. §-ában írt feltételeknek.

[48] Ezzel összefüggésben azonban arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság szerint a szakvélemény nem volt aggályos, ez kitűnik az ítélet [45] pontjából, emiatt nem kellett e körben felhívnia az elsőfokú bíróságnak a felperes figyelmét a pervezetés körében. Az elsőfokú bíróság helyesen, a szakvéleményt csak abban a körben fogadta el, amelyre a szakértő kompetenciája kiterjed, a csökkent érték mint forgalmi érték tekintetében nem. Mindezekből következően a fellebbezésben megjelölt hatályon kívül helyezési ok nem állt fenn.

[49] Az elsőfokú bíróság – éppen a pervezetés körében – a Pp. 317. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján felhívta a felperest, hogy a perben használati cikkek piaci ár- és értébecslése szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértő kirendelése lenne szükséges, aki szakvéleményt adhatna a felperes részéről beszerzett gépeknek a felmondás időpontjában fennálló forgalmi értékére, amely alapján a felperes vagyonában beállott értékcsökkenés megállapítható lenne. A felperes azonban nem indítványozta a szakértői bizonyítás elrendelését, emiatt a kárának a mértéke bizonyítatlan maradt, emiatt nem indokolt a közbenső ítélet meghozatala sem, amit a felperes a másodlagos fellebbezési kérelmében kért.

[50] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján – lényegében helyes indokai szerint – helybenhagyta, figyelemmel a Pp. 386. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra is.

[51] Az ítéltábla a Pp. 83. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségének a megtérítésére „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján.

[52] A felperes nem kifogásolta a kikötött ügyvédi munkadíj összegét és azt az ítéltábla maga sem ítélte a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban nem állónak, figyelemmel a pertárgyérték nagysága miatti nagyobb ügyvédi felelősségre is.

[53] Az ítéltábla „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése szerint számított maximális összegű fellebbezési illeték összegének megtérítésére kötelezte a költségkedvezményben részesült, másodfokú eljárásban pervesztes felperest „A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről” szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet – 2023. január 1-jétől, a 26/2022. (XII.6.) IM rendelettel módosított – 3. §-a (2) bekezdésének megfelelően. „Az egyes adótörvények módosításáról” szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése szerint a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé.

Debrecen, 2023. október 25.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke – előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró